

A Petíciós Bizottság tanácskozásai (2004-2005)

Az Európai Parlament állásfoglalása a Petíciós Bizottságnak a 2004 márciusától 2005 decemberéig tartó parlamenti évben tartott tanácskozásairól (2005/2135(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Petíciós Bizottság tanácskozásairól szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel a petíciós jog megerősítéséről szóló, 1989. áprilisi intézményközi megállapodásra¹,
 - tekintettel az EK-szerződés 21. és 194. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére és 192. cikkének (6) bekezdésére,
 - tekintettel a Petíciós Bizottság jelentésére (A6-0178/2006),
- A. mivel a petíciós jog az Európai Unió állampolgárságával szervesen összefüggő alapvető jog,
- B. mivel a petíciós jog 1992 óta beépült az EK-Szerződésbe, és azt az Európai Unió alapjogi chartájának 44. cikke, valamint az Európai Parlament eljárási szabályzatának 191. cikke is megerősíti,
- C. mivel a petíciós jogot a Parlament, a Tanács és a Bizottság hivatalosan megerősítették, és garanciát adtak a petíciók intézményközi nyomon követésére,
- D. mivel e jog gyakorlása különösen az európai állampolgárok, de az európai intézmények számára is fontos, mivel lehetővé teszi számukra, hogy közvetlenül jussanak információhoz az EU jogszabályainak alkalmazása során az átlagpolgárok által felvetett problémákról és az általuk tapasztalt nehézségekről,
- E. mivel a Parlament a petíciókat olyan eszköznek tekinti, amelyek révén javíthatja az EU tevékenységei, valamint az afölötti politikai felügyeletet és ellenőrzést, ahogyan az EU politikáit az uniós, a nemzeti, a regionális és a helyi hatóságok átültetik és végrehajtják,
- F. mivel az EU 2004. májusi bővítését követően a 10 új tagállam állampolgárai is megszerezték azt a jogot, hogy a Parlamenthez nemzeti nyelvükön petíciót nyújtsanak be, és jelentős logisztikai erőfeszítésre volt szükség e jog gyakorlása lehetőségének megteremtéséhez,
- G. mivel szükség van annak folyamatos biztosítására, hogy az EU állampolgárait megfelelően tájékoztassák a Parlamentnek történő petíció benyújtására vonatkozó törvényes jogaikról olyan ügyekben, amelyek az Európai Unió tevékenységi körébe tartoznak,

¹ HL C 120., 1989.4.12., 90. o.

- H. mivel a Parlamentnek benyújtott petíciók csaknem egyharmadát elfogadhatatlannak nyilvánítják, részben a Parlament, az európai ombudsman és az Emberi Jogok Európai Bírósága eltérő illetékességére, illetve a rendelkezésre álló különféle nemzeti jogorvoslati eszközökre vonatkozó nem kielégítő információ következményeként,
- I. mivel a Parlament annak érdekében, hogy hatékonyabb és átláthatóbb módon foglalkozzon a petíciókkal, javította a petíciók kivizsgálását szolgáló eljárást, ám úgy véli, hogy többet lehetne tenni a petíciók feldolgozásáért felelős közigazgatási struktúrák integrálása és megerősítése, különösen a petíciók benyújtóinak kiegyensúlyozott és igazságos, valamint a folyamat bizalmas kezelésének biztosítása érdekében, ha ezt a petíció benyújtója kéri,
- J. mivel a Parlament, az ombudsman és a Bizottság közötti együttműködés változatlanul előfeltétel, amikor az állampolgárok által petícióikban és panaszaikban felvetett ügyeket vizsgálják, és a három intézmény között az eljárások bizonyos ésszerű egyszerűsítése – például a petíciós eljárásban a vizsgálatok egyesítése, amikor ugyanazon tárgyra vonatkozóan nyújtanak be panaszt és petíciót – nagyobb hatékonyságot eredményezhet,
- K. mivel az EK-Szerződés 230. cikke szerint a Parlament ugyanolyan feltételekkel jogosult eljárást indítani az Európai Közösségek Bírósága előtt, mint a Tanács és a Bizottság, és rendelkezik az állampolgárok jogos aggályaira való hatékonyabb válaszadás jogi és politikai eszközeivel is,
- L. mivel a Parlament mindazonáltal folyamatosan előmozdítja a lojális együttműködést különösen a Bizottsággal – a Szerződések örével – mert az az állampolgárokat támogatás kérésére ösztönző problémák orvoslásának hatékony eszköze,
- M. mivel a Parlament és a Bizottság közötti kapcsolatokról szóló 2005. május 26-i keretmegállapodásnak² megfelelően a „Bizottság a Parlament írásban történő tájékoztatását megelőzően semmilyen jogalkotói javaslatot, jelentős kezdeményezést vagy határozatot nem hoz nyilvánosságra”,
- N. mivel a tagállamok és a Tanács konkrét felelőssége annak szavatolása az EU állampolgárai számára, hogy az európai jogszabályokat betartsák, és azokat a nemzeti, regionális és helyi közigazgatás, beleértve a fennhatóságuk alatt eljáró ügynökségeket is, megfelelően alkalmazzák,
- O. mivel emlékeztetni kell arra, hogy természetesen nem minden elfogadható petíciót fogadnak be és vizsgálnak ki az EU állampolgárai számára kielégítő eredménnyel, ám a petíciók ésszerű része elvezet egy-egy konkrét probléma megoldásához, vagy rávilágít olyan konkrét aggályra, amely a Parlament számára eszközül szolgál az új közösségi jogszabályok tárgyalásakor,
1. újra megerősíti a Petíciós Bizottság alapvető szerepét az EU állampolgáraival való kapcsolattartásban, valamint az európai közvélemény előtt az EU döntéshozatali folyamata demokratikus legitimitációjának és elszámoltathatóságának erősítésében;
 2. emlékeztet arra, hogy a petíciók felhívják az európai intézmények figyelmét is az egyes állampolgárok várakozásaira az EU politikáival kapcsolatban, valamint arra, hogy ezek a

² HL C 117. E, 2006.5.18., 123. o.

várakozások milyen mértékben teljesülnek;

3. úgy véli, hogy Petíciós Bizottsága az állampolgárok számára fontos visszacsatolási csatorna az európai eljárások és politikák tekintetében, így hozzájárul a közösségi jogalkotás, illetve annak uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű végrehajtása fölötti demokratikus ellenőrzés erősítéséhez;
4. hangsúlyozza, hogy a petíciós eljárás lehetőséget ad a Parlamentnek, hogy feltárja az EU politikai céljai között félreérthetően megfogalmazott törekvéseket, valamint a közösségi jogszabályokban lévő esetleges kibúvókat vagy a közösségi jogszabályok tagállamok által történő nem megfelelő alkalmazását, és ha szükséges, intézkedjen ezek megoldása érdekében;
5. megerősíti azt az álláspontot, hogy a petíciós eljárásnak olyan szolgáltatásnak kell lennie, amely azt célozza, hogy azok az uniós polgárok, akik nem tudnak más módon az Európai Parlament eljárásaihoz folyamodni; emlékeztet, hogy az európai parlamenti képviselők élhetnek ezzel a joggal a **Parlament szabályzatán** keresztül; emlékezteti a képviselőket, hogy egyéb parlamenti eljárások is rendelkezésükre állnak;
6. aláhúzza a Bizottság fontos szerepét a petíciók előzetes vizsgálatában, ami segít a bizottságnak abban, hogy azokra az aggályokra és problémákra, amelyekkel az állampolgárok mindennapi életük során szembesülnek, megfelelő megoldásokat találjon;
7. hangsúlyozza, hogy a Parlament, az ombudsman és a Bizottság közötti további együttműködés mindkét fél számára kölcsönösen előnyös az európai közigazgatás színvonalának javítása, illetve a jobb minőségű és inkább az állampolgárok által sugallt jogalkotás kialakítására irányuló közös céljaik teljesítésében; hangsúlyozza, hogy az összes közösségi intézmény számára érvényes közös magatartási szabályokat kell kidolgozni az európai ombudsman által készített és az Európai Parlament által elfogadott, a helyes hivatali magatartásra vonatkozó szabályzat iránymutatásai mentén;
8. aggályának és meglepetésének ad hangot amiatt, hogy ezzel összefüggésben a Bizottságnak a közösségi jog alkalmazásának figyelemmel kíséréséről szóló 22. éves jelentése (2004) (COM(2005)0570) nem ismeri el a petíciós eljárás fontos szerepét a jogsértések felismerésében, mert a jelentés főrésze nem hivatkozik a petíciókra, ilyen hivatkozás kizárólag az 1. melléklet táblázatában található;
9. úgy ítéli meg, hogy a Bizottságnak be kell jelentenie a Szerződés megsértésével kapcsolatos eljárás indítására vonatkozó döntéseket a hivatalos értesítő levél kiküldése előtt, különösen, ha a Parlamenthez petíciót nyújtottak be a kérdéses ügyel kapcsolatban;
10. javasolja, hogy amikor az állampolgárok ugyanolyan tárgyú petíciót nyújtanak be a Parlamenthez és panaszt a Bizottsághoz, megfelelő módon hangolják össze a két eljárást, amikor a felvetett kérdésekkel foglalkoznak, tekintettel arra, hogy a petíciós jog olyan alapjog, amelyet a Szerződés véd, és mivel a Parlament biztosítja a viták átlátható keretét, ami a nagyobb nyilvánosság és közvélemény előtti elszámoltathatóság előfeltétele;
11. növekvő aggályának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság jogsértési eljárásai, miután azokat végül megindítják, ésszerűtlenül hosszú ideig – gyakran több évig – tartanak, és elégedetlenségének ad hangot amiatt, hogy a tagállamok gyakran nem tartják be a

Bíróság határozatait; úgy ítéli meg, hogy ez aláássa az EK jogalkotási folyamata és a következetes jogalkalmazás hitelességét és lejárhatja az EU céljait;

12. felhívja a figyelmet annak fontosságára, hogy a tagállamok gyorsan ültessék át a gyakorlatba a Bíróság jogsértési ügyekkel kapcsolatos határozatait; üdvözli a Bizottság által 2005 decemberében elfogadott határozottabb politikát, mely szerint a Bíróság elé viszi a tagállamokat az általános befizetések és a büntetések kiszabása érdekében; úgy véli továbbá, hogy ezt a politikát szigorúan kell alkalmazni az EU tekintélyének biztosítása, és az európai állampolgárok törvényes várakozásainak teljesítése érdekében;
13. úgy véli, hogy ezt az elfogadhatatlan helyzetet a Parlament illetékes bizottságainak tovább kell vizsgálniuk annak érdekében, hogy ajánlásokat tegyenek a Parlament határozottabb részvételére a jogsértési eljárásokban, illetve az állampolgárok számára hatékonyabb jogorvoslati eszközökre;
14. hangsúlyozza a nemzetek által irányított információs kampányok fontosságát az EU jogszabályai, az EU politikái és céljai lényegének jobb megismertetése érdekében; ez csökkenthetné az alaptalan petíciók és panaszok számát is, miközben segíthetné a Parlamentet és a Bizottságot az EU joga, illetve az EU politikái megfelelő alkalmazásának biztosításában, együttműködve a tagállamokkal;
15. emlékeztet arra a kulcsszerepre, amelyet a tagállamok töltenek be az EU jogszabályai helyes végrehajtásában, illetve abban, hogy az Európai Unió fontosságát az állampolgárok számára világosabbá tegyék; hangsúlyozza a tagállamoknak, illetve parlamentjeik képviselőinek a Petíciós Bizottság vitáiban való jobban összehangolt részvétele fontosságát;
16. bátorítja a világosan meghatározott célokkal rendelkező tényfeltáró missziókat, amelyeket az eljárási szabályzat 192. cikke szerint esetenként az EU különböző tagállamaiba küldenek, hogy a petíció benyújtói által felvetett kérdéseket kivizsgálják, és továbbra is támogatásáról biztosítja az ilyen missziókat, amikor a helyzet azt teljes mértékben indokolja, mivel ők a helyszínen világosabb képet adhatnak a gyakran bonyolult problémákról, és segíthetnek a tudatosság növelésében az illetékes hatóságok körében a konkrét témákkal kapcsolatban, ami egyben fokozza az állampolgár érdekeit szolgáló hatékony és gyakorlatias megoldások keresése érdekében rájuk nehezedő nyomást;
17. indítványozza, hogy az ilyen missziók munkájának eredményeként jóváhagyott jelentéseket tájékoztatásul továbbítsák a Parlament Elnökségének, illetve ahol szükséges, más, az adott tárgyban érdekelt bizottságoknak;
18. hangsúlyozza, hogy gyakran szükség van a Tanácsnak mint intézménynek a bizottság tevékenységében való nagyobb fokú részvételére, és ösztönzi a bizottság ülésein való részvételt a megfelelő szinten, amint azt a Tanács, a Parlament és a Bizottság által 2003. december 16-án elfogadott, a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás³ megfogalmazza;
19. megismétli azt a Tanácsnak tett javaslatot, hogy a Tanács nevezzen ki vezető tisztviselőt a petíciós ügyek koordinálására, mivel számos petíció kényes, az EK jogszabályainak

³ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

tagállamok által történő átültetésével, illetve az EU céljaival kapcsolatos politikai kérdéseket érint;

20. megjegyzi, hogy az EU 25 tagállamra történt bővítése óta eltelt első évben a Parlamenthez benyújtott petíciók száma – a kezdeti várakozásokkal szemben – viszonylag állandó maradt; elkerülhetetlen azonban, hogy amint az új tagállamok állampolgárai alaposabban megismerik a petíciós folyamatot, gyakrabban élnek majd ezzel a jogukkal;
21. javasolja, hogy a Parlament hozzon intézkedéseket uniós és nemzeti szinten, hogy az EU állampolgáraiban tudatosítsák jogukat, hogy a Szerződés 194. cikke szerint az őket közvetlenül érintő és az EU tevékenységi körébe tartozó ügyekben a Parlamenthez petíciót nyújthatnak be, és azt is hangsúlyozni kell, hogy a Szerződés 195. cikke szerint az ombudsmanhoz benyújtott panaszok csak az EU intézményein, illetve szervein belüli hivatali visszasságokra terjedhetnek ki;
22. elismeri és üdvözli a bizottság titkárságának nyelvi, jogi és politikai szakértelemmel történő megerősítése érdekében tett lépéseket, és hangsúlyozza, hogy ezt folytatni kell, hogy a válaszadási idők rövidüljenek, a vizsgálatok hatékonyabbá váljanak és szolgáltatásai az EU valamennyi állampolgára számára egyformán rendelkezésre álljanak; sajnálatát fejezi ki azonban a bizottság titkárságán észlelhető állandó személyzethiány miatt az új tagállamokból érkező növekvő számú petíciókra tekintettel;
23. felhívja az Elnökök Értekezletét, hogy a megfelelő időben fontolja meg a Petíciós Bizottság 50 teljes jogú tagúvá történő kibővítését annak biztosítására, hogy az európai polgárok ügyei még jobb megértésre találhassanak a bizottságban, ezáltal lehetővé téve a Parlament számára, hogy jobban megfeleljen a petíciók benyújtói várakozásainak;
24. üdvözli a petíciókhoz kifejlesztett új szoftverrendszer 2005 júliusában történő bevezetését; ez egyaránt működik adatbázisként és vezetői információs eszközként, amely adatokat szolgáltat a petíciókkal kapcsolatos munkafolyamatokról; rámutat ugyanakkor, hogy az e-Petition szoftver elérhető a bizottság tagjai, asszisztenseik, valamint a képviselőcsoportok személyzete számára, és célja, hogy megerősítse a bizottság e tevékenysége átláthatóságát és hatékonyságát;
25. megjegyzi, hogy a Szerződés 230. cikke lehetővé teszi a Parlament számára, hogy a Szerződés vagy bármilyen más, annak alkalmazásához kapcsolódó jogszabály megsértését a Bíróság elé utalja;
26. hangsúlyozza a Parlament legitim jogát arra, hogy éljen e jogkörével, ha az szükséges ahhoz, hogy a közösségi jog valamely petíció vizsgálata során felderített súlyos megsértésének véget vessen;
27. emlékeztet arra, hogy a Parlament 1998 óta számos ízben hívott fel az 1989. évi intézményközi megállapodás felülvizsgálatára; megismétli a Tanács és a Bizottság felé irányuló kérését, hogy sürgősen végezzék el e felülvizsgálatot avégett, hogy az érintett területen működő intézmények közötti lényegi együttműködés számára egyértelmű és következetes keretet határozzon meg;
28. felhívja az illetékes bizottságot, hogy a Petíciós Bizottsággal szoros együttműködésben végezze el a petíciós eljárásra vonatkozó hatályos eljárási szabályzat felülvizsgálatát,

hogy az összhangban álljon a jelenlegi legjobb gyakorlattal, és erősítse meg az adatvédelemhez és a bizalmas kezeléshez kapcsolódó eljárásokat, anélkül azonban, hogy a petíciós folyamatnak az alapvető átláthatóságát korlátozná;

29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a Petíciós Bizottság jelentését a Tanácsnak, a Bizottságnak, az európai ombudsmannak, a tagállamok kormányainak, parlamentjeinek és petíciós bizottságaiknak, ombudsmanjainak és hasonló illetékes szerveinek.